

Lemma Desta

- Avsender: Lemma Desta
- Høringsinstans: Privatperson
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Lovformål naturligvis må være regulere tros- og livssynssamfunnene i landet i henhold til grunnlov §16 og regulerer forholdene mellom det offentlige og trossamfunn.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Her går staten for langt å regulere forholdene mellom foreldre, barn og trossamfunn. Ved å heve aldersgrensen til 15.år nekter staten barnas rettigheter og dermed kommer i konflikt med flere § i barnekonvensjonen.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

kommentar nedenfor

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

kommentar nedenfor

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Statlig tilskudd bør ikke være avhengig av registrering ellers høres som staten utøver tvang gjennom registreringskrav. Det kan oppleves diskriminerende. Fram til nå har staten tildelt tilskudd til både registrerte og uregistrerte. så lenge staten pålegger høyre terskel for registrering vil dette ramme immigranter hardest. Det samme gjelder ekteskap. Staten bør være en passiv part i borgernes ekteskapelig relasjoner utover de prinsipielle momenter som vilkår for ekteskap i loven. Staten bør være i stand til å godta ekteskap inngåelser som finner sted i ulike sammenhenger gitt at vilkårene er oppfylt. ekteskap er teologiske-religiøse sak som den er juridisk. Staten kan ikke sette premisser for hvor og hvordan ekteskap inngåelse finner sted.

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn bør reguleres årlig uten referanse til statens tilskudd til Den norske kirke. Her bør det være likebehandling.

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Tilskudd til investeringer av kirkebygg fra før 1900 skal inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til alle tros- og livssynssamfunn.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

likebehandling

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

likebehandling

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette bør håndteres ut ifra nasjonalsikkerhets relaterte lovverk. Dersom landets borger mottar økonomisk hjelp å motvirke lov og orden, drive ulovlig religiøs virksomhet bør dette adresseres gjennom straffeloven.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

en samlet lovverk for tros- og livssynssamfunn burde gjaldt for Den norske kirke og.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
☐ Uenig

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

NY LOV OM TROS- OG LIVSSYNSSAMFUNN Notat fra migrantmenigheters perspektiv Lemma Desta Innledning Migrantmenigheter er blitt en viktig del av kirke og trossamfunn landskapet i Norge. Kulturdepartementet er klar over at det er et stort mangfold av menigheter (gamle og nye, stor og små, ulike konfesjonelle retninger og nasjonalitetsbakgrunn) stiftet for å smale innvandrere for trosliv, sosiale felleskap og nettverk. For immigranter påbyr livet i Norge mange utfordringer samtid muligheter. De har andre erfaringer med tro og religiøsitet enn befolkningen for øvrig. Migranter er i større grad organiserer seg og praktiserer sin frivilling engasjement gjennom religiøse menigheter og forsamlinger. For mange av dem er menigheter et viktig møtested og arena. Det nye lov forsalget om tros og livssynssamfunn har stor betydning for dem. I dette notatet framlegges en beskrivelse av migrantmenighets virkelighet, oppfatning av tro og livssynssamfunns lov før det påpekes noen spesifikk områder med lovforslaget. Kirkeliv i Norge har endret Migrasjon er i ferd med å endre samfunn i hele verden, også her i Norge. Per 1.1.2017 er det «omlag 883 751 personer med bakgrunn fra 221 ulike land og selvstyrte regioner bosatt i Norge: som enten har innvandret selv (724 987) eller er født i Norge med to innvandrerforeldre (158 764).» (SSB) Dette utgjør et stort mangfold av mennesker fra ulike kulturer og forandrer det sosiale landskapet i landet vårt. Kirkelivet i Norge har lenge hatt mangfold i ulike kirkelære og tilhørighet. De siste årene har den økte migrasjonen ført til mangfold i norske kristenheten også. Selv om norske mediebildet ikke forteller om dette, er det mange kristne i innvandrerbefolkningen. De tilnærmer norsk kirkeliv på ulike måter; noen av dem søker fellesskap i lokale menigheter i nærmiljøet sitt. Det er vanskelig å finne konkrete tall på denne

utviklingen, men vi vet at flere menigheter rundt om i landet har både enkeltpersoner og familier med innvandringsbakgrunn som aktive deltakere på gudstjenester og ulike aktiviteter. Dette skjer særlig i storbyene og bygd der bosetting av innvandrere finner sted. Den andre måten kristne innvandrere tilnærmer det norske kirkeliv på er opprettelse av egne menigheter. Disse menighetene kalles «migrantmenigheter». Begrepet «migrantmenighet» er også i en internasjonal kontekst et nytt begrep som brukes for å beskrive ulike menigheter som etableres og ledes av folk med innvandrerbakgrunn. Mange av disse menigheter har ett språk eller felles nasjonalitetsbakgrunn, mens noen andre bruker engelsk som gudstjenestespråket og regnes som internasjonale menigheter. En stor kartlegging gjort i samarbeid med DAWN Norge, Baptistsamfunnet og KIA viser at det ved utgangen av 2012 var 250 migrantmenigheter/fellesskap ulike størrelser i hele Norge. Og det feires gudstjenester på 40 ulike språk. Rundt 100 av menighetene finnes i eller rundt Oslo, mens resten er spredt over hele landet. Tallene representerer en rekke ulike konfesjonelle og kulturelle bakgrunner. Blant migrantmenighetene er det også store forskjeller når det gjelder graden av organisering. Noen av de menighetene som har eksistert litt lenger enn andre er bedre organisert, mens mange flere er fortsatt i etableringsfasen og virker som uformelle. Selv om flertallet er registrert i Brønnøysundregisteret (enhetsregisteret) er det mange som ikke er registrert hos fylkesmennene. Det er ganske få pastorer som har fått vigselfrett. Det oppleves praktiske utfordringer i registreringsprosessen, i menighetslivet som sentrale og lett tilgjengelige møtelokaler og økonomiske ressurser som også krever mye papirarbeid, kontaktnettverk med kirkene og myndigheter. Vi vet lite om hvordan dette arter seg på ulike sektorer som utdanning, helse og omsorg (sykehus, sykehjem, fengsel, asylmottak). Vi håper en del av disse utfordringene påtas av den varslede stortingsmeldingen. Tro og livssynssamfunnspolitikk og dets relasjoner med mange områder særlig utlendingsfeltet vil være interessant å følge. Tro og livssynspolitik i Norge: migrantenes erfaring Norge et godt sted for vekst og framgang med sterkere vern for trosfrihet, ytringsfrihet og frihet for organisering. Men samfunnskonteksten med sekulariseringen oppleves nokså vanskelig for å trosliv og organisasjoner. Ståsettutvalgets utredning (NOU 2013:1) med utgangspunktet i endret stat-kirke relasjonen og likestillingen av tros og livssynssamfunn, skapte en forventning om forbedring på dette. Utredningen kom med prinsipper, forslag av lovendringer og råd i henhold til den enkeltes trosfrihet og trossamfunnsvirksomheter. Utredningen påpekte en rekke konkrete utfordringer som byråkratier knyttet til registrering. Her må det nevnes at Flerkulturelt kirkelig nettverk har påpekt utredningen manglet migrantmenigheters perspektiv. Erna Solberg regjering (Sundvollen-plattformen 2013) lanserte at Regjeringen vil bygge sin politikk på frihet og tillit til enkeltmennesket, familien, gründeren, lokalsamfunnet og frivilligheten. Regjeringens verdiforankring ligger i rettsstatens og demokratiets prinsipper, og den kristne og humanistiske kulturarv. Regjeringen vil skape større rom for private, lokale og frivillige initiativ. På frivillighetssektoren lovet regjeringen forenkle byråkrati og regulering med tanke på spre makten, styrke demokratiet og gi mennesker/organisasjoner større frihet. Derfor anses en samlede lov tro og livssynssamfunn bidrar til tro og religiøsitet i det norske samfunn og avbyråkratisering/forenklingen av regelverket rundt dette feltet. Reguleringen av tros og livssynssamfunn Tross gode inntrykk om at norsk regelverk og forvaltningen på tro og livssynssamfunn har mange fordeler, oppleves likevel rammen for reguleringen av tros og livssynssamfunn og organisasjonslivet, både positivt og negativt. På den positive siden er det med stor beundring migranter benytter seg av de ulike ordningene som statstilskudd, studietilskudd, driftstilskudd i organisasjoner, prosjektmidler m.fl. Det er egentlig økende antall menigheter med innvandrere bakgrunn som mottar statlig tilskudd til tro og livssynssamfunn, men ikke alle. På den negative side oppleves registrering og søke tilskudd og andre midler, fortsatt byråkratisk og komplisert. Dermed er det mange menigheter som ikke får statligtilskudd. Dette betyr med andre ord i praksis finnes det mange flere enn de registrerte. Det er viktig lovforslaget tar hensyn til situasjonen for disse. Lovforslaget 500 medlemmer over 15 år rammer migrantmenigheter hardest Ledere i noen av de migrantmenigheter ble informerte om en ny lov om tros- og livssynssamfunn var ut på høring. Etter at de ble gjort oppmerksom på innholdet av lovforslaget og betydningen av lovforslaget, kommer det tydelig fram at lov forslaget med 500 medlemmer over 15 års alder oppleves det motsatte av «aktiv og støttende politikk.» Vi bekymrer oss ovenfor forslaget i §3. 1. ledd om minst 500 medlemmer over 15 år som vilkår for registrering av tro og livssynssamfunn. Dette kommer til å ramme kristne migrantmenigheter hardest. • For det først er mange migrant menigheter er av mindre størrelse enn 500. Det fleste har nokså veldig kort tid bak seg og er fortsatt i konsolideringsfasen. Det skjer endringer hele tiden: noen forsvinner og noen nye startes opp. • Det er kjent innvandreres økonomiske rammer er svakere enn befolkningen for øvrig. Innvandrere rammes hardt av fattigdom og levekårsvaner. Tross all de vansker er menighet et sted å samlet for å hente inspirasjon for livsopphold og mestring. De trenger mer støtte enn mindre. • I samsvar med aldersforskjellene mellom innvandrere og befolkningen for øvrig, har mange migrantmenigheter yngre befolkning og barnefamilier. Med alderskrav på 15 år (for innmelding) gjøres det vanskeligere for migrantmenigheter å regne barna med i medlemsstatistikken. Dette kan oppleves vanskelig både teologisk og rettigheters-messing i et land med sterkere vern for barn. • Selv om forvaltningsmessige hensynet tilsier staten vil ha større sammenslåinger og færre statligtilskudd mottakerorganisasjoner, vil vi minne om lovforslaget viker mot sin hensikt og vil bidra til mange av migrantmenigheter faller utenfor lovverket. I mange tilfeller vil det være konfesjonelt/teologisk, kulturelle og organisatoriske vansker for sammenslåing. Det ville vært gunstig for samfunnet dersom staten gjør tersklene for registrering som medlem i trossamfunn lavere og mindre byråkratisk for registrering som trossamfunn.